

[Axel Ivan Pedersen.]

tioner fundet sted. Jeg har således fra Frederiksberg kommune eksempler på kurser op til 700, og selv i de tilfælde, hvor kommunen har ydet garanti for visse lån i ejendommen og som følge heraf har en kontrolret over for salgskurser på boligaktier, må man indrømme, at kontrolmulighederne ikke er effektive, da man aldrig kan kontrollere, hvad der går under bordet.

Det ærede medlem hr. Finn Poulsen kom med en udtalelse om, at der ikke var så forfærdelig meget at sige til, om en mand skulle tjene på en sådan boligaktie, for han var jo sikker på, hvis den var købt i spekulationsøjemed, at blive beskattet; vi havde jo kapitalvindingsskatten. Det er vel i og for sig første gang, jeg her i salen har hørt et medlem af partiet venstre berømme kapitalvindingsskatten. Men jeg vil i øvrigt gerne have lov at føje til, at over for det, der går under bordet, har man ingen mulighed, selv ikke med en kapitalvindingsskat. Det er jo netop spekulationsmomentet i sagen, der, om jeg må sige det på den måde, er vor væsentligste anke imod at fremme en lovgivning som den, der her ønskes, for en sådan lovgivning vil sætte fart i en hensynsløs spekulation, som betyder, at de i forvejen vanskeligst stillede, dem med de små indtægter, vil blive endnu vanskeligere stillet i fremtiden i boligmæssig henseende. Det viser også erfaringerne fra England og Frankrig, hvor folk på grund af en nogenlunde tilsvarende lovgivning, således som det ærede medlem hr. Finn Poulsen også har påpeget, har måttet forlade deres lejligheder, fordi de ikke havde råd til at købe dem.

Da det er almindelig praksis, at de lån, der ydes til beboelsesejendomme, udregnes på grundlag af, hvad ejendommene kan afkaste, og da så at sige enhver ejendom ved salg stiger i pris og nogle, vel nok også de fleste, betydeligt over, hvad der dannede basis for sidst foretagne vurdering, må huslejerne forhøjes for at skabe basis for nye større lån. Det vil igen sige et større udbud af obligationer på et i forvejen overfyldt obligationsmarked og dermed et væsentligt bidrag til inflationen.

Når dertil kommer, at der ikke gennem en sådan ønsket lovgivning skabes mulighed for en eneste ny lejlighed mere, må man kun-

ne forstå vore meget store betænkeligheder inden for socialdemokratiet, og den meget grundige undersøgelse af alle de problemer, der knytter sig til en lovgivning af den påtænkte karakter, som det ønskede udvalg skal foretage, må derfor indeholde en garanti for, at alle de uheldige virkninger, som her er peget på, ikke kommer, for at man til sin tid kan vente vor medvirken til en lovgivning af denne karakter.

Thestrup: Den egentlige begrundelse for mit parti til at gå så stærkt, som vi gør, ind for begrebet ejerlejligheder er vort ønske om, at langt større kredse i vor befolkning end nu må blive ejere, må få noget, de har ejendomsret over.

Den private ejendomsret har en så nøje sammenhæng med personlig og politisk frihed, at man vanskeligt kan tænke sig en sådan frihed i et samfund, hvor privat ejendomsret ikke eksisterer. Men hvis privat ejendomsret som institution skal have virkelig styrke og betydning, må den være almindeligt udbredt, så meget store kredse i befolkningen har en sådan ejendomsret. Det er ikke nok, at der formelt er mulighed for at erhverve den; det må også være reelt muligt at erhverve den. Hertil kræves, at den jævne befolknings almindelige økonomiske standard er en sådan, at de kan få noget til overs fra det daglige livs fornødenheder, og at der er formueobjekter, som det er overkommeligt for dem at erhverve, og som de har lyst til og glæde af at eje. Her frembyder boligen sig i vor tid, som landbrugsbedriften gjorde det, dengang fæste gik over til selveje, som noget, der for de fleste er meget ønskværdigt at eje. Vi har derfor fra mit partis side gjort alt, hvad der kunne gøres, for at så mange som muligt fik deres eget hus, og vi vil vedblive dermed, samtidig med at vi vil værne parcelhusejerne mod de angreb, der gennem skattelovgivningen — bl. a. gennem den urimelige grundskyldsstigning — rettes imod dem.

Men der er en meget stor del mennesker, der enten ikke ønsker at eje et parcelhus, eller som ikke har råd til at købe og bebo det, og for disse må det være muligt at åbne en adgang til også at blive ejere af deres bolig, nemlig gennem de såkaldte ejerlejligheder. De fordele, man skulle opnå ved at blive ejer i stedet for lejer af lejlig-